

Cieszyn, 11 maja 2020 roku

Szanowny Pan

Remigiusz Jankowski
Przewodniczący
Rady Miejskiej Cieszyna

OR-I.0003.3.2020

OR-I.KW.00171.2020

W odpowiedzi na zapytanie znak BRM.0003.214.2020 z dnia 15 kwietnia br. Pani Radnej Joanny Wowrzeczki, dotyczące wątpliwości co do wyboru remontu ul. Głębokiej jako istotnej inwestycji do realizacji, uprzejmie informuję, że remont ten stanowi część większego przedsięwzięcia związanego z realizacją projektu pod nawą „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju – Rozwój transgranicznej turystyki” (dalej zwany: „Cieszyńskim Tramwajem”), którego głównym, bezpośrednim celem jest stworzenie i wdrożenie w Cieszynie oraz Czeskim Cieszynie oryginalnego produktu turystycznego opartego na historii dawnego cieszyńskiego tramwaju. Projekt ten ma przyczynić się do zwiększenia ruchu turystycznego w Cieszynie o około 32.000 osób rocznie, a w Czeskim Cieszynie o około 14.500 osób rocznie, co spowoduje wzrost liczby odwiedzających zarówno Cieszyn, jak i Czeski Cieszyn o ok. 36% (wyliczono na podstawie danych z 2017 r.). Ma także spowodować, że część z przyjezdnych zostanie w naszym mieście na 2 – 3 dni, korzystając z lokalnej infrastruktury handlowo-usługowej.

W ujęciu szerszym, w tym społecznym, chodzi o planową rewitalizację jednego z najważniejszych miejsc Cieszyna, zarazem zdegradowanego obszaru komunalnego i stworzenie w nim przyjaznej dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów przestrzeni publicznej. W ramach tego projektu przewidywane są także działania infrastrukturalne, polegające na wyremontowaniu bądź zmodernizowaniu (przebudowie) istotnych dla obu miast obszarów położonych w ich centrum:

- w Cieszynie: Rynku, ul. Głębokiej, Placu św. Krzyża, fragmentu ul. Zamkowej i budynku dawnej strażnicy granicznej Zamkowa 1;
- w Czeskim Cieszynie: ul. Nádražní (ul. Kolejowej);
oraz wyznaczeniu w terenie dawnej trasy tramwaju na całej jej długości – od ul. Wyższa Brama do ul. Nádražní (ul. Kolejowej).

W październiku 2018 roku gmina Cieszyn wraz miastem Czeski Cieszyn złożyła wniosek o dofinansowanie całego ww. przedsięwzięcia ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska. W marcu 2019 r., po korektach dotyczących zakresu przedmiotowego projektu związanych z kwalifikowalnością niektórych działań, wniosek został zaakceptowany do realizacji, jednak ze względu na ograniczone środki finansowe funduszu, znalazł się na pierwszym miejscu listy rezerwowej.

Obecnie, zgodnie z informacjami przekazywanymi przez kierownika Wspólnego Sekretariatu w Ołomuńcu, aktualna sytuacja w realizacji projektów pozwala z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, że środki na realizację projektu „Cieszyńskiego Tramwaju” będą dostępne w ciągu najbliższych 1,5-2 miesięcy, w pełnym dotychczas zatwierdzonym zakresie. Finansowanie naszego projektu będzie realizowane z realokacji środków z innej osi priorytetowej – ze względu

na oszczędności realizacyjne innych projektów.

Działania władz miasta dotyczące rewitalizacji, zarazem modernizacji niektórych obszarów zabytkowego śródmieścia, w tym ulicy Głębokiej, rozpoczęły się w 2014 roku i w kolejnych latach, przez kadencje kolejnych burmistrzów oraz Rad Miejskich były konsekwentnie realizowane. W tym też okresie prowadzone były różnego rodzaju bezpośrednie konsultacje społeczne, w tym z mieszkańcami miasta i regionu (np. badania ankietowe, spotkania z mieszkańcami, warsztaty, publiczne prezentacje, itp.), czy branżowe – z architektami, osobami prowadzącymi działalność gospodarczą w mieście. Odbywały się również konsultacje pośrednie – poprzez prezentacje na stronie internetowej miasta, w mediach lokalnych, prezentacje na Sesjach Rady Miejskiej Cieszyna i komisjach Rady, itd. Działania te prowadzone były na wszystkich etapach realizacji projektu.

Od początku pracy nad przedmiotowym projektem pracę na nim prowadził powołany przez Burmistrza Miasta zespół zadaniowy, składający się z pracowników samorządowych różnego szczebla i o różnych kwalifikacjach, reprezentujących także różne środowiska i zasób wiedzy. Zespół, w porozumieniu z czeskim partnerem projektu, w toku prac kameralnych i podczas spotkań roboczych, nieustannie analizował różnego rodzaju kwestie rozwiązań projektowych, w tym, społeczne, funkcjonalne, organizacyjne, estetyczne, a także kwestie ekonomiczne realizacji przedsięwzięcia.

Prace związane z opracowaniem dokumentacji projektowej (architektoniczno-budowlanej) realizowane były pod dużą presją czasu, co spowodowane było koniecznością trzykrotnego powtarzania przetargu (nie wyłaniano wykonawcy lub nie dochodziło do podpisania umowy) i wysokimi, adekwatnymi do materii, wymogami stawianymi potencjalnym projektantom.

Sprawa znacznie się skomplikowała po wejściu w życie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wpisaniu śródmieścia Cieszyna do rejestru zabytków. To w znacznym stopniu ograniczyło możliwości ingerencji w przestrzeń i wprowadzania zmian, szczególnie w zagospodarowaniu ulicy Głębokiej, także w kontekście możliwości radykalnego podejścia do likwidacji barier architektonicznych.

Odpowiadając na zadane pytania w zakresie diagnozy obecnej sytuacji informuję, jak niżej.

1. Zgodnie z poniższym zestawieniem, w okresie 16 marca – 15 kwietnia br. do Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie wpłynęło łącznie 447 wniosków o zarejestrowanie osoby jako bezrobotnego.

Raport dzienny wniosków do rejestracji – powiat cieszyński (informacja PUP w Cieszynie)

• 16.03.2020	-	8 wniosków
• 17.03.2020	-	16
• 18.03.2020	-	8
• 19.03.2020	-	8
• 20.03.2020	-	3
• 21.03.2020	-	3
• 22.03.2020	-	0
• 23.03.2020	-	14
• 24.03.2020	-	15
• 25.03.2020	-	12
• 26.03.2020	-	21
• 27.03.2020	-	12
• 28.03.2020	-	3
• 29.03.2020	-	4

• 30.03.2020	-	19
• 31.03.2020	-	18
• 01.04.2020	-	43
• 02.04.2020	-	24
• 03.04.2020	-	33
• 04.04.2020	-	6
• 05.04.2020	-	9
• 06.04.2020	-	40
• 07.04.2020	-	32
• 08.04.2020	-	1
• 09.04.2020	-	13
• 10.04.2020	-	11
• 11.04.2020	-	5
• 12.04.2020	-	2
• 13.04.2020	-	5
• 14.04.2020	-	31
• 15.04.2020	-	28
łącznie za ww. okres:	-	447 wniosków

Dobowe śledzenie ww. danych odbywa się na bieżąco, zaś ich analiza – wg potrzeb.

2. Niestety, nie ma możliwości uzyskania informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, jak i przy pomocy innej aplikacji, czy rejestru, danych wskazujących ile podmiotów zawiesiło w danym okresie działalność gospodarczą. Nadmieniam, że byłoby to możliwe wyłącznie na podstawie spraw załatwianych bezpośrednio w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, jednak od czasu ogłoszenia stanu epidemii i ograniczenia możliwości bezpośredniego kontaktu interesantów z urzędnikami urzędu, zdecydowana większość tego typu spraw realizowana była przy wsparciu naszych urzędników, jednak samodzielnie, poprzez stosowną platformę internetową bezpośrednio powiązaną z ww. ewidencją.
3. Burmistrz Miasta śledził i śledzi działania podmiotów gospodarczych względem prywatnych właścicieli, jednak tylko w oparciu o pewne i mocno ograniczone dane docierające do urzędu, np. bezpośrednio od tych podmiotów lub osób współpracujących z nimi. Niestety, nie ma możliwości systemowego pozyskiwania tego typu danych od przedsiębiorców, także w czasie zaistniałej sytuacji, w tym w zakresie rozpoznania w jaki sposób traktują oni swoich najemców oraz, czy udzielają im jakiś ulg. Niemniej jednak, Burmistrz Miasta wystąpił z apelem o stosowanie ulg przez właścicieli lokali handlowych i usługowych, względem swoich najemców.
4. Opinie na temat remontu ul. Głębokiej, dotyczące zarówno zakresu prac związanych z realizacją projektu „Cieszyńskiego Tramwaju”, jak i innych działań związanych z rewitalizacją śródmieścia, od kilku lat mogą być przekazywane do władz miasta w każdej dowolnej formie komunikowania. Najczęściej opinie mieszkańców czy handlowców i innych zainteresowanych osób przekazywane były przy okazji konsultacji dot. kierunków zagospodarowania Rynku, podczas procesu opracowania gminnego programu rewitalizacji, czy doraźnie, także np. podczas protestów kupców związanych z budową galerii w rejonie przejścia granicznego na ul. Granicznej. Po ostatnim spotkaniu z mieszkańcami miasta oraz osobami prowadzącymi działalność gospodarczą, które miało miejsce w dniu 16 grudnia 2019 r., a które jak przy innych tego typu próbach nawiązania dialogu z mieszkańcami, cieszą się niewielkim zainteresowaniem, do władz

miasta nie wpłynął żaden wniosek lub uwaga dotyczące realizacji inwestycji. Sytuacja ta nie zmieniła się także w okresie stanu zagrożenia epidemicznego oraz podczas trwającego obecnie stanu epidemii.

Odpowiadając na zadane pytania w zakresie realizacji inwestycji informuję, jak niżej.

1. Zgodnie z kosztorysem inwestorskim dotyczącym działań planowanych na ul. Głębokiej, wartość robót budowlanych opiewa na kwotę: 4.978.566 zł. Stanowi to ok. 2,4 % tegorocznego budżetu miasta Cieszyna (dochodów ogółem). Stanowi to także ok. 11,0 % wydatków majątkowych przewidywanych w 2020 r. Zaznaczyć należy, że realizacja robót budowlanych planowana jest w latach 2020 i 2021, wobec czego część środków finansowych wydanych zostanie w roku bieżącym, a część w przyszłym.
2. Zadanie (ww. roboty na ul. Głębokiej) finansowane będzie ze:
 - a) środków własnych gminy (kredytu) jako koszty niekwalifikowalne i 15% środków kwalifikowalnych - w kwocie: 4.656.646 zł;
 - b) z dotacji UE (85% kosztów kwalifikowalnych) - w kwocie: 321.920 zł.
Należy jednak podkreślić, że remont ulicy Głębokiej stanowi część znacznie szerszego zakresu działań związanego z realizacją i wdrożeniem oryginalnego, transgranicznego produktu turystycznego, którego całkowita, łączna wartość dla strony polskiej wynosi: 24.089.658,94 zł brutto, w tym dotacja z EFRR: 6.393.215,02 zł (26,37%).
Inwestycja na ul. Głębokiej została również zakwalifikowana do dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych Ministerstwa Infrastruktury, jednak znajduje się na tzw. liście rezerwowej, więc uruchomienie dotacji będzie możliwe tylko wówczas, kiedy inne, wyżej uplasowane przedsięwzięcia wygenerują oszczędności na etapie ich realizacji, a takie sytuacje są obecnie obserwowane. Jest więc możliwe, że znacząca część robót drogowych na ul. Głębokiej sfinansowana zostanie z dotacji krajowej.
3. Obecnie inwestycja:
 - a) jest zaakceptowana przez partnera projektu – miasto Czeski Cieszyn, w ramach wyżej opisanych wspólnych działań;
 - b) jest zaakceptowana przez Komitet Monitorujący jako projekt możliwy do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska;
 - c) jest zakwalifikowana do dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych Ministerstwa Infrastruktury (na tzw. liście rezerwowej);
 - d) posiada pełną dokumentację architektoniczno-budowlaną;
 - e) posiada wszystkie zezwolenia niezbędne do realizacji zadania z punktu widzenia budowlanego – przyjęcie przez organ administracji architektoniczno-budowlanej (starostę) projektu bez uwag (w związku z przewidywanym zakresem robót nie jest wymagane pozwolenie na budowę);
 - f) posiada pozwolenie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków;
 - g) została zaopiniowana przez Komisję do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych;
 - h) jest ujęta w budżecie miasta Cieszyna na 2020 r. oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Cieszyna na lata 2020 – 2033;
 - i) jest objęta procesem, którego celem jest wyłonienie wykonawcy – w końcowej fazie opracowywania znajduje się specyfikacja istotnych warunków zamówienia.

Kolejne kroki (dalsze działania) obejmować będą:

- a) wybór wykonawcy robót: czerwiec br.;
- b) przeprowadzenie kampanii informacyjnej o zakresie i terminach realizacji robót, skierowanej głównie do „użytkowników” ulicy Głębokiej: czerwiec 2020;
- c) rozpoczęcie robót: lipiec br.;
- d) zakończenie robót: sierpień 2021;
- e) zakończenie całości projektu i uruchomienie produktu turystycznego (po zakończeniu wszystkich pozostałych działań budowlanych i tzw. „miękkich” związanych z stworzeniem produktu turystycznego): 30 czerwca 2022 r. (termin ten może ulec przesunięciu z przyczyn leżących po stronie zarządzającego funduszami UE, ze względu na obecną sytuację epidemiczną).

W ramach realizacji robót budowlanych zakłada się (wymóg w SIWZ), że prace na ul. Głębokiej mają być realizowane w kilku etapach (np. na pięciu kolejnych odcinkach – każdy odcinek przy połówkowym zamknięciu ruchu), przy czym dany etap mógłby być realizowany po zakończeniu zasadniczych robót budowlanych (nawierzchniowych), na innym, poprzednim odcinku. Proponowany harmonogram robót powinien przedstawić wykonawca do uzgodnienia z inwestorem i jego akceptacji. Dodatkowo w SIWZ wskazano, iż ze względu na lokalizację robót w centrum miasta i w ciągu ulicy o charakterze usługowo-handlowym, licznie odwiedzanej przez mieszkańców i turystów i stanowiącej także bardzo uczęszczany ciąg pieszy, oczekiwaniem inwestora jest – w miarę możliwości – prowadzenie robót w jak najmniej kolidujący sposób z działalnością podmiotów (osób) prowadzących działalność gospodarczą w przyległych obiektach i mieszkających w lokalach mieszkalnych przy tej ulicy.

Przewiduje się także zobowiązanie wykonawcy do:

- bieżącego i wyprzedzającego informowania inwestora oraz mieszkańców i przedsiębiorców działających w lokalach użytkowych o możliwych utrudnieniach – stałych i doraźnych;
- udziału w ewentualnych spotkaniach z władzami miasta, przedsiębiorcami i mieszkańcami, których celem będzie uzgodnienie i omówienie poszczególnych etapów robót i związanych z nimi uciążliwości;
- utrzymywania czystości i porządku w obrębie placu budowy, szczególnie w sąsiedztwie wykonywanych robót.

Te wymogi miasta zapewne będą miały negatywny wpływ na cenę ofertową, jednak powinny znacząco ograniczać uciążliwości związane z pracami.

4. Wdrożenie produktu turystycznego projektu „Cieszyńskiego Tramwaju” i zrealizowanie powiązanych z nimi zadań remontowych i modernizacyjnych ulicy Głębokiej oraz innych wybranych obszarów śródmieścia Cieszyna i Czeskiego Cieszyna przyczyni się do:

- a) stworzenia przyjaznej dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów przestrzeni publicznej;
- b) zwiększenia potencjału handlowo-usługowego;
- c) zwiększenia ruchu turystycznego;
- d) likwidacji części barier architektonicznych, które obecnie stanowią problem dla osób z niepełnosprawnościami oraz np. rodziców prowadzących np. wózki dziecięce,
- e) stworzenia możliwości poruszania się alternatywnymi środkami komunikacji – hulajnogi, rowery elektryczne, itp.;
- f) poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z ulicy, w tym głównie pieszych;
- g) poprawy środowiskowych aspektów funkcjonowania przestrzeni zurbanizowanej poprzez wprowadzenie elementów zieleni;

h) doprowadzenia zabytku do właściwego stanu estetycznego;

i) promocji miasta w regionie i poza nim.

Część z tych działań, w powiązaniu z działaniami i inicjatywami podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na ul. Głębokiej, powinna przełożyć się na zwiększenie potencjału tego miejsca, w konsekwencji na zyski przedsiębiorców. Będzie to szczególnie istotne, przy uwzględnieniu ewentualnych innych mechanizmów wsparcia, podczas ponownego „uruchomienia” społeczności lokalnej w zakresie gospodarczym i społecznym, po zakończeniu stanu epidemii.

5. Decyzję o tej inwestycji podjęto ponownie po 16 marca br. Zadanie nadal uwzględnione jest w uchwale Rady Miejskiej Cieszyna oraz uchwale o Wieloletniej Prognozie Finansowej przekazanej do realizacji Burmistrzowi Miasta, czyli wola Rady Miejskiej realizacji inwestycji pozostaje niezmienna od trzech kolejnych kadencji. W mojej ocenie, mając na uwadze przebytą długą, wieloletnią „drogę” od pomysłu i konsultacji do obecnego stanu zaangażowania, na którą wydatkowano znaczne środki publiczne, inwestycję tą należy kontynuować, ponieważ przewidywane wieloletnie korzyści projektu „Tramwaju Cieszyńskiego” zdecydowanie przewyższą krótkotrwałe uciążliwości, które zapewne wystąpią przy jego realizacji. Zapewniam, że dołożymy wszelkich starań, aby były one jak najmniejsze, zdając sobie równocześnie sprawę, że wszystkich problemów nie unikniemy i nie pogodzimy interesów i oczekiwań wszystkich zainteresowanych osób, w tym przedsiębiorców i mieszkańców.

Jest jeszcze jeden istotny aspekt potrzeby realizacji przedmiotowego projektu. „Cieszyński Tramwaj” to kolejne transgraniczne przedsięwzięcie, jedno z największych, realizowane wspólnie z naszym miastem partnerskim – Czeskim Cieszynem. Decyzja o rozpoczęciu tego projektu poprzedzona była wspólną analizą zysków i strat, także w kontekście spodziewanego wysokiego kosztu i niższego niż zwykle poziomu dofinansowania ze środków UE. Decyzja ta została jednak podjęta wspólnie i odnosi skutki dla obu miast. Wycofanie się z inwestycji na ulicy Głębokiej uniemożliwiłoby realizowanie pozostałych elementów projektu, w tym przebudowę Rynku, części ulicy Zamkowej przyległej do Mostu Przyjaźni, ulicy Nádražní (Kolejowej) oraz przebudowy budynku dawnej strażnicy granicznej przy donacji z Unii Europejskiej. To z kolei całkowicie uniemożliwiłoby stworzenie produktu turystycznego stanowiącego istotę opisanych wspólnych działań.

6. Nie widzę potrzeby, aby inwestycja miała być istotnie korygowana w związku z obecnym stanem epidemii COVID-19. Oczywiście, szczególnie teraz, ważne jest maksymalnie sprawne jej przeprowadzenie, aby w trudnych realiach gospodarczych czynić jak najmniej problemów przedsiębiorcom. Z drugiej strony uważam, że właśnie teraz władze miasta (miast) powinny być szczególnie zdeterminowane do realizacji przedsięwzięć, mogących mieć pozytywny wpływ na środowisko prowadzenia działalności gospodarczej.

Obecnie jest też bardziej prawdopodobne niż przed „czasem epidemii”, że uzyskana w przetargu cena realizacji robót i usług przewidzianych do wykonania na ul. Głębokiej i w innych obszarach, będzie niższa od zakładanej. Pokazują to niektóre inne przetargi przeprowadzane w regionie.

Czas stanu epidemii i wprowadzone przez rząd Polski oraz rząd Czech ograniczenia w przemieszaniu się obywateli obu państw, stały się szczególnie brzemiennie w skutkach dla wielu mieszkańców naszego regionu w wymiarze realizacji pracy zawodowej. Nie mniej istotne stało się także ograniczenie dostępu Cieszynian z obu stron Olzy do znacznej przestrzeni swojego „jednego miasta”. Dlatego jednym z ważnych argumentów przemawiającym za koniecznością realizacji naszego wspólnego, transgranicznego,

zarazem jeszcze mocniej integrującego przestrzeń i mieszkańców przedsięwzięcia, powinno być zaakcentowanie, że pogranicza państw wspólnoty europejskiej mają swoją specyfikę i być może powinny podlegać nieco innym rygorom, niż obszary z głębi krajów objętych epidemią, czy innym problemem mogącym wystąpić w przyszłości. Chodzi więc także o pewien przekaz, który koresponduje z coraz licznie pojawiającymi się gestami mieszkańców Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, w tym także wybrzmiałymi podczas ostatnich spontanicznych „akcji” nad Olzą.

7. Zgodnie z definicją, analiza ryzyka to proces będący częścią planowania projektów, oraz zarządzania ryzykiem w projekcie, który umożliwia zarządzającemu projektem identyfikować, planować i zarządzać ryzykami w celu wyeliminowania ich bądź obniżenia do akceptowalnego poziomu. Praca wszystkich zaangażowanych w realizację projektu osób, w tym głównie członków Zespołu zadaniowego, ale także zespołu projektantów, w toku prac i wzajemnych konsultacji, obejmowała także identyfikowanie ryzyk, szacowanie ich znaczenia oraz odpowiednie reagowanie. Mając na uwadze powyższe nie było potrzeby sporządzenia odrębnego opracowania w zakresie analizy ryzyka dotyczącego remontu ulicy Głębokiej.

Gruntowną analizę, obejmującą także ryzyka, zebraną w formie odrębnego opracowania sporządzono na etapie opracowywania założeń do projektu „Cieszyńskiego tramwaju”. Dokument ten nosi tytuł: „Analiza możliwości przywrócenia tramwaju jako atrakcji turystycznej Cieszyna i Czeskiego Cieszyna” i jest dostępny na stronie internetowej miasta. Oprócz diagnozy stanu istniejącego pod kontem współczesnych trendów w turystyce oraz badania społecznego przeprowadzonego techniką CAWI na próbie ponad 200 osób, obejmuje ona, między innymi:

- a) uwarunkowania techniczne realizacji produktu;
 - b) uwarunkowania formalno-prawne realizacji produktu;
 - c) uwarunkowania środowiskowe realizacji produktu;
 - d) analizę finansową;
 - e) koncepcję transgranicznego produktu turystycznego;
 - f) mierniki skuteczności i efektywności przedsięwzięcia.
8. Remont ulicy Głębokiej nie jest celem „samym w sobie” i jak powyżej szeroko opisano, stanowi on element znacznie szerszej i długofalowej polityki rozwoju miasta (po obu stronach Olzy), w tym w ramach rewitalizacji części zdegradowanego obszaru miasta Cieszyna. Tak więc motywy do przeprowadzenia zmiany są znacznie szersze, niż tylko podniesienie jakości elementów infrastruktury gminnej drogi publicznej położonej w centrum zabytkowego miasta. Za punkt wyjścia do podjętych działań należy traktować potrzebę stworzenia przyjaznej dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów przestrzeni publicznej w ramach działań rewitalizacyjnych, gdzie będą mogli lepiej realizować swoje potrzeby i osiągać cele.
 9. Projekt „Cieszyńskiego Tramwaju”, a w tym planowany remont ulicy Głębokiej, całościowo wpisuje się w wizję obszaru rewitalizacji, określoną jako: „obszar (...), na którym dobrze się mieszka, pracuje i wypoczywa, przyjazny mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom, dostępny pod względem komunikacyjnym, przyciągający klimatem pogranicza polsko-czeskiego oraz atrakcyjną, bezpieczną przestrzenią i wysokiej jakości infrastrukturą, zapewniający pełne wykorzystanie wszystkich zasobów i potencjałów lokalnych, wyróżniający się aktywnością mieszkańców sprzyjającą rozwojowi kapitału społecznego”. W sposób bezpośredni wiąże się także z celami o tzw. „miękkim charakterze”, dotyczącymi wyznaczonego obszaru rewitalizacji, zawartymi w poszczególnych celach operacyjnych (GPR: tabela nr 41, 42, 43), a mianowicie:

- a) osiągnięcie spójności w obszarze aktywizacji i integracji społecznej oraz zatrudnienia;
- b) ożywienie lokalnej przedsiębiorczości i rozwój nowej oferty dopasowanej do potrzeb odbiorców;
- c) osiągnięcie spójności przestrzennej poprzez tworzenie przestrzeni atrakcyjnej, żywej, kreatywnej i przyjaznej.

Projekt „Cieszyńskiego Tramwaju” stanowi także realizację jednego z przedsięwzięć rewitalizacyjnych mieszczącego się pod nazwą „Połączenie śródmieścia Cieszyna i Czeskiego Cieszyna” (GPR: tabela nr 45, lp. 26).

Z gminnym programem rewitalizacji powiązany jest także bezpośrednio, ponieważ „konsumuje” wnioski wypływające z szerokich konsultacji przeprowadzonych na etapie sporządzania przedmiotowego programu rewitalizacji (omówiono szerzej w punkcie II).

10. W związku z obowiązującymi przepisami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych nie ma żadnej gwarancji, że remont ulicy Głębokiej realizowany będzie przez firmę lokalną. Nie ma możliwości stosowania w zamówieniach publicznych klauzul społecznych, które by umożliwiły tego typu działanie, zarazem które dyskryminowałyby firmy z innych rejonów Polski czy Unii Europejskiej.
11. Zagadnienia, zakres oraz tematy związane z realizacją projektu „Cieszyńskiego Tramwaju”, w tym samej ulicy Głębokiej, tak w obszarze działań infrastrukturalnych, jak i tzw. „miękkich” konsultowane były na różnych płaszczyznach. Rozwijając temat, który wstępnie został omówiony w początkowej części niniejszej odpowiedzi, informuję:
 - a) w 2014 r. przeprowadzono szerokie, konsultacje dotyczące śródmieścia Cieszyna (bezpośrednio dotyczyły Rynku, a pośrednio ul. Głębokiej i innych przyległych rejonów); wówczas rozdysponowano 1.400 szt. ankiet drukowanych oraz równocześnie udostępniono możliwość wypełnienia takiej samej ankiety drogą internetową; otrzymano zwrotnie 139 ankiet wypełnionych przez mieszkańców, przedsiębiorców i turystów ze wskazówkami dotyczącymi różnych kwestii funkcjonowania śródmieścia (Rynku), ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury, komunikacji oraz dostępności;
 - b) w tym samym roku przystąpiono do opracowywania koncepcji rewitalizacji Rynku z uwzględnieniem wyników ww. konsultacji, podczas których odbyły się:
 - dwa otwarte spotkania konsultacyjne z mieszkańcami i przedsiębiorcami;
 - trzy odrębne, branżowe spotkania konsultacyjne z taksówkarzami oraz z właścicielami ogródków gastronomicznych w śródmieściu; dodatkowo projekt był prezentowany w publikatorach miejskich oraz mediach regionalnych;
 - c) w trakcie wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, a także w toku opracowywania Gminnego programu rewitalizacji miasta Cieszyna do roku 2026, w ciągu kilkunastu miesięcy 2016 r. i 2017 r. miały miejsce różne formy konsultacji społecznych, w tym:
 - działania partycypacyjne – formy podstawowe:
 - analiza Komisji Urbanistyki, Strategii i Ochrony Zabytków RM Cieszyna;
 - 3 spotkania informacyjno-konsultacyjne;
 - konsultacje społeczne;
 - opiniowanie przez GRDPP, Cieszyńską Radę Seniorów, Klub Przedsiębiorcy, Młodzieżową Radę Miasta,
 - działania partycypacyjne – formy rozszerzone:
 - spotkanie otwierające;

- cztery warsztaty, dwie debaty podwórkowe i dwa spacerzy badawcze służące wypracowaniu optymalnej ścieżki rewitalizacji, realizowane przy udziale przedstawicieli wszystkich interesariuszy;
- spotkanie służące zebraniu propozycji projektów oraz partnerstw projektowych;
- wysłuchanie publiczne;
- badania jakościowe dotyczące potencjałów i potrzeb obszaru rewitalizacji w aspekcie dotychczasowych i projektowanych funkcji tego obszaru, na próbie 200 respondentów.

Wynikiem tych konsultacji oraz prac zespołu opracowującego program rewitalizacji było dla ul. Głębokiej, między innymi:

- sporządzenie oceny sytuacji w śródmieściu w zakresie społecznym, funkcji i komunikacji;
 - sporządzenie oceny kierunków ożywienia społeczno-gospodarczego;
 - sporządzenie oceny funkcjonowania układu komunikacyjnego;
- oraz w szerszym ujęciu:
- wskazanie kluczowych problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji wraz z wybranymi wskaźnikami określającymi zjawiska kryzysowe oraz odpowiadającymi im potencjałami;

d) w toku rozważań nad wprowadzeniem nowego produktu turystycznego dla Cieszyna, co miało miejsce w 2018 r., w ramach konsultacji społecznych przeprowadzono:

- badania ankietowe mieszkańców woj. śląskiego i małopolskiego oraz kraju morawsko-śląskiego (bez mieszkańców Cieszyna i Cz. Cieszyna) – udział wzięło 210 respondentów aktywnych turystycznie – badania dot. między innymi:
 - dotychczasowych wizyt w Cieszynie i Cz. Cieszynie i sposobu dotarcia do miast;
 - długości okresu pobytu w Cieszynie i Cz. Cieszynie;
 - określania atrakcji turystycznych Cieszyna i Cz. Cieszyna;
 - postrzegania atrakcyjności tramwaju cieszyńskiego jako produktu turystycznego;

e) opracowany projekt został zaopiniowany przez Komisję do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyna zadań inwestycyjnych i remontowych pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, a jeden z członków tego zespołu brał udział w prawie wszystkich spotkaniach konsultacyjnych z firmą sporządzającą projekt architektoniczno-budowlany.

Opisane wyżej wybrane, różnorodne i wieloetapowe konsultacje społeczne co do zasady były konsultacjami otwartymi (za wyj. prac zespołu wymienionego w powyższym punkcie „e”) i mogły w nich uczestniczyć osoby w różnym wieku, o różnej sprawności fizycznej, a także mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz osoby przyjezdne – w tym turyści.

12. Dokumentacja architektoniczno-budowlana obejmująca swoim zakresem cały obszar ulicy Głębokiej (także Plac św. Krzyża, Rynek, część ul. Zamkowej) posiada pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku. Tak więc można stwierdzić, że wszystkie elementy finalnie planowane do realizacji otrzymały zgodę konserwatora zabytków. Traktując ten temat szerzej, warto jednak zauważyć, iż w toku kilkunastomiesięcznej pracy nad projektem, niektóre kwestie, także wynikające z konsultacji społecznych, nie uzyskały akceptacji służb konserwatorskich. Należały do nich, między innymi: montaż huśtawek i niektórych innych elementów małej architektury, wprowadzenie większej ilości zieleni (w tym niewielkich drzew sadzonych

bezpośrednio w gruncie), wykonanie miejsc specjalnie dedykowany na potrzeby okresowej lokalizacji ogródków gastronomicznych. Pragnę także podkreślić, że ze względów konserwatorskich „pole manewru” w zakresie wprowadzenia wielu zmian w zagospodarowaniu ulicy było znacznie ograniczone, ponieważ co do zasady należało zachować bez zmian zasadnicze elementy geometrii i przestrzeni tej ulicy. Częściowo miało to negatywny wpływ na możliwość likwidacji niektórych barier architektonicznych.

13. Materiał przewidywany do zastosowania w nawierzchniach ma spełniać określone walory funkcjonalne i estetyczne oraz wymogi konserwatorskie. Musi także posiadać odpowiednie właściwości fizyczne zapewniające wieloletnią trwałość. Punktem wyjścia przy doborze materiałów były względy konserwatorskie koncentrujące się na nawiązaniu do istniejących nawierzchni historycznych. Sprowadziło się to do uwzględnienia w projekcie dwóch zasadniczych rodzajów materiałów:
- a) na chodnikach stosowane będą płyty z szarego, drobnoziarnistego granitu w formatach i układzie nawiązujących do nawierzchni istniejących obecnie na niektórych odcinkach ulicy;
 - b) na pasie jezdni stosowane będą istniejące kostki porfirowe (tzw. „czerwone”) - w tym na odcinku położonym pomiędzy Rynkiem a Starym targiem – kostka istniejąca (do przełożenia), dalej w dół ulicy – pochodząca z rozbiórek podczas innych remontów cieszyńskich dróg (w tym z ul. Hażlaskiej i ul. Frysztackiej) oraz przełożona z istniejącej nawierzchni ul. Zamkowej.

Trudno udzielić odpowiedzi, czy będzie to materiał lokalny (polski), ponieważ podobnie jak w przypadku opisanym w powyższym punkcie 10, polskie prawo dotyczące zamówień publicznych nie daje możliwości wskazania konkretnego dostawcy, czy producenta, a także konkretnego produktu. Z doświadczeń Miejskiego Zarządu Dróg w Cieszynie wynika, że odpowiedniej jakości materiał granitowy jest do pozyskania z polskich kamieniołomów, ponieważ istnieją takie złoża i przedsiębiorstwa je eksploatujące. W przypadku wystąpienia ewentualnej potrzeby uzupełnienia kostki „czerwonej” kostką nową (jeśli nie wystarczy materiału z odzysku), jej pozyskanie z polskich kamieniołomów zapewne będzie problematyczne.

Podsumowując:

1. Traktowanie remontu ulicy Głębokiej jako „jednostkowego” zadania inwestycyjnego o charakterze budowlanym nie jest właściwe, ponieważ działanie to stanowi część większego, partnerskiego, transgranicznego przedsięwzięcia, którego celem jest wdrożenie oryginalnego produktu turystycznego, zarazem stworzenie przyjaznej dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów przestrzeni publicznej.
2. Zakładane w projekcie działania odpowiadają na zdefiniowane potrzeby mieszkańców Cieszyna i przedsiębiorców oraz realizują wypracowane cele określone podczas wieloletnich działań partycypacyjnych.
3. Realizacja wszystkich elementów projektu przełoży się na większą liczbę osób odwiedzających nasze miasta (miasto), a co za tym idzie, pozytywnie wpłynie na środowisko prowadzenia działalności gospodarczej w zrewitalizowanym obszarze.
4. Niezrealizowanie działań zakładanych do wykonania na ul. Głębokiej, spowoduje brak możliwości przyznania dotacji na pozostałe części projektu, to jest dla Cieszyna kwoty: 6.393.215,02 zł, a dla Czeskiego Cieszyna (zgodnie z wnioskiem projektowym) kwoty: 425.471,67 euro (co stanowi około 1.800.000 zł). Wobec tego postawi także w trudnej sytuacji nasze partnerskie relacje z Czeskim Cieszynem, które budowane są na

- wzajemnym zaufaniu. Zerwanie projektu, może być brzemienne w skutkach.
5. Ryzyko realizacji inwestycji na ul. Głębokiej będzie niewspółmiernie mniejsze do spodziewanych zysków dla wszystkich interesariuszy tego przedsięwzięcia.
 6. Istnieje realna potrzeba podkreślenia konieczności dalszej integracji obu miast w realiach Unii Europejskiej, co od przynajmniej kilkunastu lat przynosi wymierne i niepodważalne efekty dla lokalnej społeczności i gospodarki. Cieszyn dalej powinien być liderem współpracy w Euroregionach pogranicza Polski.

Przedstawiam aktualne zestawienie kosztów i montaż finansowy wyżej opisanego projektu pn. „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju – rozwój transgranicznej turystyki”, co stanowi także odpowiedź na wniosek Pani Radnej Joanny Wowrzeczki Nr BRM.0003.221.2020 z dnia 7 maja br.

Rodzaj wydatku	Koszty kwalifikowalne w PLN (w tym 85% dotacji UE)	Koszty niekwalifikowalne w PLN	Koszty całkowite
Rynek – roboty budowlane, uzbrojenie terenu, mała architektura, oświetlenie, zielen, itp.	71 327,70	6 936 460,96	7 007 788,66
Ul. Głęboka – roboty budowlane, uzbrojenie terenu, mała architektura, oświetlenie, zielen, itp.	378 729,30	4 599 836,90	4 978 566,20
Ul. Zamkowa – roboty budowlane, uzbrojenie terenu, mała architektura, oświetlenie, zielen, itp.	84 132,00	2 148 156,49	2 232 288,49
Wyznaczenie szlaku tramwaju od ul. Wyższa Brama do ul. Szersznika	269 370,00	72 784,33	342 154,33
Pozostałe elementy szlaku tramwaju – elementy infrastrukturalne (symboliczne przystanki, ławka multimedialna, tablice kierunkowe, itd.)	276 750,00	0,00	276 750,00
Przebudowa budynku Zamkowa 1 wraz z repliką tramwaju – Transgraniczne centrum informacji turystycznej	5 243 154,88	2 623 534,51	7 866 689,39
Działania miękkie produktu turystycznego, w tym promocja produktu turystycznego	790 405,00	0,00	790 405,00
Zarządzanie projektem	384 160,55	181 456,32	565 616,87
Promocja projektu	23 400,00	6 000,00	29 400,00
Razem wydatki majątkowe:			22 924 237,07
Razem wydatki bieżące:			1 165 421,87
Całkowity koszt:			24 089 658,94
Koszty kwalifikowalne:	7 521 429,43		7 521 429,43
Koszty niekwalifikowalne:		16 568 229,51	16 568 229,51

Dofinansowanie z EFRR:	6 393 215,02
Wkład własny (przewiduje się pokryć z kredytu długoterminowego):	17 696 443,93
Dofinansowanie w %	26,54%
Wkład własny w %	73,46%

Z poważaniem

Gstaszkiwicz
Burmistrz Miasta
Gabriela Staszkiwicz
(1)

Opracował:

Stanisław Kawecki

Przewodniczący Zespołu do spraw zagospodarowania cieszyńskiego Rynku, ulicy Głębokiej
oraz budynku przy ul. Zamkowej 1

Rozdzielnik:

1 x Przewodniczący Rady Miejskiej Cieszyna,

1 x Radna Rady Miejskiej Cieszyna,

1 x OR

1 x SPT

1 x ZPIF

1 x MZD